

Asia: VN/1082/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueesta annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 2 ja 17 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Ennakollisen talouden ohjauksen menettely

Hyvinvointialueiden ennakollinen menettely lisää taas yhden elementin hyvinvointialueiden entisestään laajaan ohjaamiseen kirjoon. On syytä tarkkaan pohtia, onko informaatio-ohjauksen lisääminen viisasta tilanteessa, jossa visio terveestä hyvinvointialuetaloudesta on kadoksissa ja realistinen polku terveeseen ylijäämäiseen talouteen kansallisesti puuttuu. Tässä tilanteessa olisi tarpeen kohdistaa rajalliset lainsäädäntövalmistelun resurssit niihin keinoihin, joilla hyvinvointialueille luodaan regulaatiota purkamalla vapausasteita sosiaali- terveys ja pelastuspalveluiden toteuttamiseen paikallisiin olosuhteisiin soveltuvalla tavalla.

Ennakollinen talouden ohjauksen menettelystä ei ole sinänsä haittaa, mutta sen hyödyt syntyneeseen vaivaan verrattuna näyttävät vähäisiltä. Ministeriöiden ennakollisen ohjauksen menettely voi parhaimmillaan tuoda lisäarvoa poliittisen päätöksentekijän tilannekuvaan ja helpottaa poliittisesti hankalien päätösten tekemistä. On kuitenkin vaikea nähdä ennakollisen menettelyn lisäarvoa johtamisen kohdisteiden suuntaamisessa. Hyvinvointialueiden virkajohdolla on kuitenkin oltava itsellään realistinen ja ajantasainen käsitys talouden osatekijöistä ja kokonaistilanteesta.

Arviointimenettely

Arviointimenettelyn edellytyksiä ei ole syytä tiukentaa 122§ mukaisesti.

Lainanottovaltuus

-

Muut huomiot

Investointeja vastaavien sopimusten sisällyttäminen lainanottovaltuuteen on asianmukaista, mutta investointeja vastaavien sopimusten laskentatapaa olisi tarpeen muuttaa. Jos investointia

vastaavalla sopimuksella korvataan esimerkiksi aikaisemmin hyvinvointialueen käytössä ollut vuokratila, jonka kustannukset ovat jo mukana käyttötaloudessa, olisi tärkeää määrittää investointia vastaavan sopimuksen arvo ainoastaan vuokratulujen nettolisäyksenä vuokra-ajalle.

Lindberg Jukka
Kainuun hyvinvointialue